

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

REZOLIUCIJA DĖL VISAPUSĖS PARAMOS UKRAINOS PERGALEI PASIEKTI

2024 m. kovo 14 d. Nr. XIV-2491

Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas, kaip Tautos atstovybė, per kurią Tauta vykdo aukščiausią suverenią galią,

atsižvelgdamas į šiais metais minimas dešimtąsias 2014 m. Rusijos pradėto karo prieš Ukrainą metines ir antrąsias 2022 m. vasario 24 d. pradėtos plataus masto Rusijos neteisėtos, neišprovokuotos ir nepagrįstos invazijos į Ukrainą remiant ir dalyvaujant Baltarusijai metines;

remdamasis Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. vasario 24 d. rezoliucijos Nr. XIV-930 „Dėl Rusijos ir Baltarusijos agresijos prieš Ukrainą“, Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. kovo 10 d. rezoliucijos Nr. XIV-931 „Dėl šalies kandidatės statuso suteikimo Ukrainai ir visateisės Ukrainos narystės Europos Sąjungoje“, Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. kovo 22 d. rezoliucijos Nr. XIV-964 „Dėl Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos narystės Jungtinių Tautų Švietimo, mokslo ir kultūros organizacijoje“, Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. balandžio 12 d. rezoliucijos Nr. XIV-1010 „Dėl Rusijos Federacijos vykdomos agresijos ir karo nusikaltimų Ukrainoje pasmerkimo“, Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. gegužės 10 d. rezoliucijos Nr. XIV-1070 „Dėl Rusijos Federacijos veiksmų Ukrainoje pripažinimo genocidu ir Specialiojo Tarptautinio Baudžiamojo Tribunolo įsteigimo Rusijos agresijos nusikaltimui ištirti“, Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. birželio 9 d. rezoliucijos Nr. XIV-1132 „Dėl visapusės paramos Ukrainos pergalei pasiekti, narystei Europos Sąjungoje paspartinti ir saugiai laivybai Juodojoje jūroje užtikrinti“, Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. birželio 16 d. rezoliucijos Nr. XIV-1133 „Dėl Rusijos Federacijos vykdomo ukrainiečių grobimo ir neteisėtos deportacijos“, Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. rugsėjo 15 d. rezoliucijos Nr. XIV-1416 „Dėl Rusijos Federacijos organizuojamų neteisėtų referendumų Ukrainoje nepripažinimo“, Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. lapkričio 8 d. rezoliucijos Nr. XIV-1502 „Dėl Rusijos Federacijos ginkluotųjų pajėgų vykdomų seksualinių nusikaltimų Ukrainoje pasmerkimo, atsakingų asmenų patraukimo baudžiamajon atsakomybėn ir pagalbos nukentėjusiesiems“, Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. kovo 10 d. rezoliucijos Nr. XIV-1782 „Dėl Rusijos

Federacijos ir Baltarusijos Respublikos sportininkų dalyvavimo olimpinėse žaidynėse ir kitose tarptautinėse varžybose uždraudimo“, Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. kovo 14 d. rezoliucijos Nr. XIV-1788 „Dėl privačios karinės bendrovės „Wagner“ pripažinimo teroristine organizacija“, Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. kovo 21 d. rezoliucijos Nr. XIV-1810 „Dėl teroristinės Rusijos įtakos apribojimo“, Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. balandžio 6 d. rezoliucijos Nr. XIV-1879 „Dėl Lietuvos pagrindinių tikslų NATO aukščiausiojo lygio susitikime Vilniuje“, Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. rugsėjo 19 d. rezoliucijos Nr. XIV-2167 „Dėl Ukrainos pakvietimo prisijungti prie NATO“ nuostatomis;

pabrėždamas, kad visos šios rezoliucijos sulaukė visuotinio Seimo narių palaikymo, ir kviesdamas visus artėjančių Lietuvos Respublikos Prezidento, Europos Parlamento ir Seimo rinkimų dalyvius toliau demonstruoti šią vienybę su kovojančia Ukraina;

atkreipdamas dėmesį į tai, kad su vadinamaisiais 2024 m. kovo 17 d. vyksiančiais prezidento rinkimais Rusijoje bus siekiama įteisinti laikinai ir neteisėtai okupuotas ir aneksuotas Ukrainos teritorijas;

pabrėždamas, kad Rusijos režimo įvykdytas Rusijos opozicijos lyderio Aleksejaus Navalno nužudymas liudija, jog Vladimiras Putinas siekia nutildyti opoziciją bet kokia kaina, ir tai kelia nerimą dėl kylančios grėsmės liberaliosios opozicijos nariui Vladimirui Kara-Murzai, kuris taip pat yra Rusijos kalėjime, neteisėtai nuteistas 25 metų laisvės atėmimo bausme už Rusijos invazijos į Ukrainą kritiką,

dar kartą pareiškia, kad:

kategoriškai smerkia Rusijos neišprovokuotą karinę agresiją ir plataus masto invaziją į Ukrainą remiant ir dalyvaujant Baltarusijai; reiškia tvirtą paramą Ukrainos nepriklausomybei, suverenitetui ir teritorijos vientisumui pagal jos tarptautiniu mastu pripažintas sienas; reikalauja, kad Rusija nedelsdama nutrauktų karo veiksmus Ukrainoje ir atitrauktų visas pajėgas ir karinę įrangą iš visos tarptautiniu mastu pripažintos Ukrainos teritorijos be jokių sąlygų;

laikosi nuomonės, kad lemiamą Ukrainos pergalę yra esminė saugumo Europoje ir pasaulyje prielaida,

ir todėl:

ragina tarptautinę bendruomenę skubiai ir iš esmės padidinti politinę, ekonominę, finansinę, karinę, techninę ir humanitarinę pagalbą Ukrainai, siekiant padėti Ukrainai atgauti visišką visos jos tarptautiniu mastu pripažintos teritorijos kontrolę ir sėkmingai apsiginti nuo tolesnės Rusijos agresijos;

mano, kad prioritetas šiuo metu yra karinė pagalba, ypač Ukrainos Vyriausybės nurodytose srityse;

primena, kad delsimas teikti pagalbą Ukrainai yra palankus Rusijai ir ilgina karą, o šio delsimas kaina – nekaltų ukrainiečių gyvybės;

ragina Europos Sąjungos valstybes nares kuo greičiau didinti gynybos sektoriaus gamybos pajėgumus, kad būtų remiama Ukrainos pergalės strategija ir stiprinami NATO pajėgumai atgrasant Rusiją;

sveikina Europos Sąjungos valstybių narių aiškiai parodytą solidarumą su Ukraina, įsteigus 50 mlrd. eurų 2024–2027 m. laikotarpio finansinį mechanizmą Ukrainai ir ragina visas Europos Sąjungos valstybes nares ir jos sąjungininkes padidinti karinę paramą Ukrainai mažiausiai iki 0,25 procento kiekvienos šalies bendrojo vidaus produkto, taip pat Jungtinių Amerikos Valstijų Atstovų Rūmus nedelsiant pritarti papildomos paramos suteikimui Ukrainai;

pabrėžia, kad 2024 m. kovo 17 d. vyksiantys Rusijos prezidento rinkimai, kaip ir bet kokie kiti rinkimai, kuriuos Rusija rengia Rusijos laikinai okupuotose ir neteisėtai aneksuotose Ukrainos teritorijose, yra šiurkštus tarptautinės teisės, įskaitant Jungtinių Tautų Chartiją, ir Ukrainos nepriklausomybės, suvereniteto ir teritorijos vientisumo pažeidimas, ir nepripažįsta tokių rinkimų laikinai okupuotose ir neteisėtai aneksuotose Ukrainos teritorijose rengimo ar jų rezultatų. Vadinamieji rinkimai Rusijoje nėra nei laisvi, nei teisėti – jie vykdomi visiškai sunaikinus opoziciją ir nepriklausomą žiniasklaidą, be tarptautinių stebėtojų, pažeidžiant tarptautinę teisę, todėl neturi jokio legitimumo ir demokratinio pagrįstumo;

tvirtai įsipareigoja remti tarptautines pastangas siekiant užtikrinti visapusę atskaitomybę už karo nusikaltimus ir kitus sunkius tarptautinius nusikaltimus, įvykdytus Rusijos agresijos kare prieš Ukrainą, ir pabrėžia tarptautinės bendruomenės atsakomybę įsteigti specialųjį tarptautinį baudžiamąjį tribunolą, kad Rusijos politinė ir karinė vadovybė būtų patraukta teisinėn atsakomybėn;

griežtai smerkia neteisėtą ir priverstinį Ukrainos vaikų perkėlimą į Rusiją ir Baltarusiją, kuriuo Rusija ir Baltarusija pažeidžia tarptautinę humanitarinę teisę ir vykdo karo nusikaltimus ir genocidą, ir ragina tarptautinę bendruomenę ir organizacijas, ypač Tarptautinį Raudonojo Kryžiaus komitetą ir Jungtinių Tautų Generalinio Sekretoriaus specialųjį įgaliotinį smurto prieš vaikus klausimais, imtis aktyvaus vaidmens sprendžiant šį klausimą, kad būtų nustatyta iš Ukrainos pagrobtų vaikų tapatybė, jų buvimo vieta ir jie kuo greičiau ir saugiau būtų grąžinti šeimoms arba teisėtiems atstovams, o tam pasiekti primygtinai reikalauja priimti ir įgyvendinti Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliuciją dėl iš Ukrainos deportuotų ir prievarta perkeltų vaikų repatriacijos, rehabilitacijos ir reintegracijos, taip pat pasisako už tai, kad būtų parengtas teisinis mechanizmas, užtikrinantis teisingą kompensaciją nepilnamečiams, nukentėjusiems nuo Rusijos Federacijos tarptautinių nusikalstamų veiksmų, visų pirma tam panaudojant įšaldytą Rusijos turtą;

pasisako už būtinybę Europos Sąjungos lygmeniu nustatyti tokį teisinį režimą, kuris leistų Europos Sąjungos valstybėms narėms panaudoti įšaldytą Rusijos turtą Ukrainai atstatyti ir kompensacijoms nuo Rusijos agresijos nukentėjusiems asmenims išmokėti;

prašo, kad iki NATO aukščiausiojo lygio susitikimo Vašingtone Didysis septynetas taip pat imtųsi reikiamų žingsnių dėl įšaldyto Rusijos turto panaudojimo Ukrainai atstatyti ir kompensacijoms nuo Rusijos agresijos nukentėjusiems asmenims skirti;

ragina Europos Sąjungą aktyviau taikyti Europos Sąjungos visuotinę sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą, kuris yra svarbi Europos Sąjungos sankcijų priemonė, nukreipta prieš visus asmenis, atsakingus už žmogaus teisių pažeidimus, žiaurumo ar karo nusikaltimų vykdymą, rėmimą ar organizavimą Rusijos agresijos kare prieš Ukrainą;

ragina išplėsti iki šiol Europos Sąjungos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados ir kitų tarptautinės bendruomenės narių taikytas sankcijas Rusijai, kuo skubiau priimant sprendimus dėl ribojimų nustatymo Rusijos civilinės branduolinės energetikos, suskystintų gamtinių dujų ir metalų sektoriams, iš kurių Rusija vis dar gauna reikšmingas pajamas, išplečiant aukštųjų technologijų ir strateginių prekių eksporto į Rusiją draudimą ir panaikinant esamas išimtis tokių prekių eksportui į Rusiją, taip strategiškai susilpninant Rusijos ekonomiką ir jos karinį pramoninį kompleksą, sankcijas taip pat taikant valstybėms, asmenims ir subjektams, kurių veikla tiesiogiai ar netiesiogiai remia Rusijos gynybos sektorių ir padeda Rusijai apeiti Europos Sąjungos sankcijas. Taip pat reikalingi bendri Europos Sąjungos sprendimai siekiant apriboti Rusijos ir Baltarusijos žemės ūkio ir pašarų produkcijos įvežimą į Europos Sąjungą;

ragina griežčiau ir veiksmingiau vykdyti sankcijų politiką, užkirsti kelią sankcijų vengimo galimybėms ir tirti jau įvykusius sankcijų apėjimo atvejus, pasiūlyti sprendimus, kaip užkirsti kelią apeiti sankcijas per trečiąsias šalis, ir imtis griežtų veiksmų prieš sankcijų apėjimo tarpininkus įvairiuose sektoriuose;

laiko Ukrainą Europos ir euroatlantinės šeimos dalimi ir remia jos būsimą narystę Europos Sąjungoje ir NATO;

ragina Europos Sąjungą kuo greičiau įgyvendinti priimtą sprendimą pradėti stojimo derybas su Ukraina, įvertinant Ukrainos įgyvendintų reformų pastangas;

pakartoja, kad remia Ukrainos narystės NATO siekį, sveikina tolesnes pastangas siekti Ukrainos narystės NATO po Vilniaus aukščiausiojo lygio susitikimo ir ragina NATO valstybių narių vyriausybes ir parlamentus inicijuoti diskusijas dėl būtinybės 75-ajame NATO aukščiausiojo lygio susitikime pakviesti Ukrainą prisijungti prie NATO;

mano, kad Ukrainos narystė NATO reikšmingai prisidės prie Aljanso saugumo, užkirs kelią tolesniam konfrontacijos su NATO ir kitomis demokratinėmis valstybėmis eskalavimui,

padės užtikrinti tvarią taiką Europoje ir atliks svarbų vaidmenį skatinant demokratinius pokyčius regione ir visame pasaulyje;

reiškia solidarumą su Ukraina ir Ukrainos žmonėmis, kurie gindami Ukrainos valstybę, ukrainiečių tautą ir savo laisvę bei demokratines vertybes nenuilstamai demonstruoja neįtikėtiną drąsą, valią ir atsparumą, ir pabrėžia, kad Lietuva dės visas pastangas dėl Ukrainos pergalės.

Seimo Pirmininkė

Viktorija Čmilytė-Nielsen